

οθησαν ὑπὲρ τῶν σχεδίων τῶν Παπικῶν, μέχρι μάλιστα τοῦ σημείου, ὥστε νὰ διεγείρωσι τὴν ἀγανάκτησιν τῶν γνησίων ἐλλήνων καὶ κατὰ τὴν τραγικωτέραν ἐθνικὴν σιγμὴν τῆς πώσεως τῆς Κων)πόλεως, καθ' ἣν προὔβιλλετο ἡ ἔνωσις, ὡς τὸ μόνον σωτήριον διὰ τὸν Ἑλληνισμόν, νὰ ἀναφωνήσωσι μὲ ἓν στόμα: «Κρεῖττον ἔστι ἰδεῖν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως φακίολιον βασιλεῦεν Τούρκων ἢ καλύπτραν Λατινικήν.»

Τέλος, ὅτε σύσσωμον τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος ἐξηγήθη ἐναντίον τοῦ τυράννου τὸ 1821 ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, στήνον τοὺς βωμοὺς παντοῦ τοῦ ἠρωϊσμοῦ καὶ τῆς αὐτοθυσίας εἰπατέ μας, ποῖος οὐνίτης, ποῖος ἐπίσκοπος οὐνίτης ἢ ἱερεὺς οὐνίτης, ἐθυσίασθη χάριν τῆς πατρίδος του; Εἶναι ὁμοῦ ἀληθὲς ὅτι μόνον τὰ μέρη ἐκεῖνα δὲν ἐξηγήθησαν κατὰ τοῦ τυράννου ἄτινα κατακοῦντο ὑπὸ Οὐνιτῶν. Διὰ ταῦτα πάντα οἱ Οὐνίται ἐργαζόμενοι, ὡς ἐργάζονται, κάθε ἄλλον σκοπὸν ἔχουσι, ἐκτὸς τῆς διασώσεως τῆς κινδυνευούσης, ὡς λέγουσι, ἐκκλησίας μας.

Σκοπιμώτερον ὅθεν θὰ ἦτο, ἀποχωροῦντες τοῦ ἐλληνικοῦ ἐδάφους, ἀφ' οὗ ἄλλως τε παραμένοντες ἐνιαυθὰ καθίστανται πέτρα σκανδάλου, νὰ τραπῶσιν εἰς ἄλλας χώρας, ὅπου δυνατόν νὰ εἶναι ἀνεκτότεροι καὶ χορησιμώτεροι.

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἡ ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Γ.

Εἶπομεν ὅτι, εἰς τῶν λόγων, ὁ ὁποῖος ἀναγκάζεται νὰ θεωρῶμεν ὡς ἀπλᾶς ὑποθέσεις, ὡς εἰκασίας ἀπάσης τὰς γνώμας, ὅσαι φέρονται ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον ἐξ οὗ ἤρχισεν ἡ δημιουργία, εἶνε καὶ τὸ ὅτι, ἡ ἑβδόμη ἡμέρα τῆς δημιουργίας δὲν κατακλείεται ὡς αἱ ἐξ προηγουμένων αὐτῆς δὲν ἐπισφραγίζεται ὅλα δὴ διὰ τοῦ «καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα...».

Ἐνταῦθεν δύναται τις νὰ συναγάγῃ ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη ἐξακολουθεῖ ὅτι ἡ διάρκειά τῆς ἡμέρας ταύτης παρατείνεται, ἄχρις οὗ δύστη, ἢ νὰ ἀνατελῇ ἡ λαμπρὰ καὶ φωσφόρος ἢ ἀτελευτήτος ἐκελθῇ ὄγδοη ἡμέρα ὁ ὄγδοος ἀειτὸς αἰὼν, «ὁ ἀνέσπερον καὶ ἀδιάδοχον ἔχων τὸ φῶς, καὶ μία ἡμέρα ἀτελευτήτος ὢν» ἡ ἡμέρα, τὴν ὅποιαν τόσον ἐξῴνησαν οἱ ἱεροὶ Πατέρες, ἥτις «καὶ πρώτη καὶ μία ἔσται πάντως, μὴ νυκτὶ διακοπτομένη» καὶ τῆς ὅποιας εἰκὼν, τύπος καὶ προ-ἄγγελος ὑπῆρξε καὶ εἶνε ἡ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου λαμπροφόρος ἡμέρα.

Ἐξακολουθεῖ λοιπὸν καὶ συνεχίζεται ἡ ἑβδόμη ἡμέρα, ἐν ἣ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων

τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἐποίησε. Καὶ λέγει ὅτι οὐ μόνον ἐξακολουθεῖ ἀλλὰ καὶ συνεχίζεται, διότι, εἰ καὶ ὁ Κύριος κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων, ὧν ἐποίησεν, οὐχ ἦτο, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν, ἡ δημιουργικὴ αὐτοῦ ἐνέργεια συνεχίζεται ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ἔργων Προνοίας αὐτοῦ.

Ἄλλ' εἰς ποῖον σημεῖον ἡ μέρα αὐτῆς εὐρισκόμεθα;—Περὶ τὰς πρωϊνὰς ὥρας, τὴν δειλὴν ἢ τὸ ἑσπέρα;

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἱερῶν Πατέρων, περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς μακρᾶς ταύτης ἐβδόμης ἡμέρας ἐξέπεσεν ἐν τῇ Παραδείσῳ ἐπρωτὸς Ἀδάμ—ἐφ' ἣ καὶ ὁ δευτέρως Ἀδάμ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν μεσημβρίαν ἐστχυρώθη, διαρρηξάς τὸ χειρῶν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, «τὴν ἐν τῇ Παραδείσῳ τολμηθεῖσαν τῷ Ἀδάμ ἁμαρτίαν».—«ἦν δὲ ὥρα ὡσαύτως, καὶ ἐστχυρώσαν αὐτὸν».—

Κατὰ δὲ τὴν ἀγίαν Γραφήν, οἱ πρωτόπλαστοι, μετὰ τὴν πώσιν, «ἤκουσαν τὴν κωνὴν Κυρίου τοῦ Θεοῦ, περιπατοῦντος ἐν τῇ Παραδείσῳ τὸ δειλινόν».

Ἄρα λοιπὸν διαπλέομεν καὶ διαπερῶμεν τὰς μετὰ τὸ δειλινὸν μακρὰς ὥρας τῆς μακροτάτης ταύτης ἐβδόμης ἡμέρας.

Ἄν τὴν ὥρα ὡς ἀρχὴν τῆς πλάσεως καὶ δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου δεχθῶμεν τὸ ἔτος τῶν ἑβδομήκοντα, τὸ 5008 π.χ., προσθέτομεν δὲ εἰς τὰ ἔτη ταῦτα καὶ ὅσα ἔχουν παρέλθει ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως, ἦτοι τὰ 1925—εὐρίσκομεν ὅτι, ἂν καὶ ἔχουν παρέλθει 7433 ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἡ ἐβδόμη ἡμέρα, «ἐν ἣ κατέπαυσεν ὁ Κύριος ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ», συνεχίζεται, καλλωπιζομένη καὶ ἐξωραϊζομένη καὶ διὰ τῶν δημιουργικῶν πράξεων, οἷα εἶνε τὰ θαύματα, καὶ θεῖα καὶ ἱερὰ διδασκαλικά καὶ ἐξαίρετος τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ νέα αὐτοῦ δημιουργία, δι' ἣς ἀνεπλάσθη καὶ ἀνακαινίσθη ἡ παλαιωθείσα φύσις ὅτι ἡ ἐβδόμη ἡμέρα βάλει πρὸς τὸ ἀδηλον τέρμα αὐτῆς, τὴν δύσιν τῆς, τελειοποιουμένη, ὡς ἐξάγγελος τῆς θείας ὄγδοης ἡμέρας, «τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυροῦμενοι λυθίσονται καὶ στοιχεῖα κτιστομένα τήκονται! καινὸς δὲ οὐρανὸς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπαγγέλλαι αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ». (2 Πέτρ. 3, 12.)

Ἄρα λοιπὸν πλησιάζομεν πρὸς τὸ τέρμα καὶ τὴν δύσιν τῆς ἡμέρας ταύτης: ἀπὸ ἀνεκτόμενον ἐνχαλινῶς πότε ν' ἀνατελῇ ἡ εἰς ὄρους Ἀνατολῆς πρὸς τὴν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, εἰς ὄλων τῶν θεῶν δημιουργημάτων νὰ ἀποσφραγίσωμεθα καὶ πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ Νῶε ἡμέρας νὰ φερόμεθα;

Τὰ ἄγρια ζῆα φροντίζομεν νὰ ἐξημερώσωμεν καὶ τὸ γένος ἐκάστου αὐτῶν νὰ ἐξευγενίσωμεν προσπαθοῦμεν. Τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα διὰ ἐγκαντρισμοῦ καὶ ἄλλων μέσων νὰ ἐκπολιτίσωμεν ἀγωνιζόμεθα. Τὰ ἄνθη καὶ ῥόδα διὰ διαφόρων συνδυασμῶν καὶ συσχετίσεων νὰ δελτιώσωμεν καὶ ἐκλεπτύνωμεν ἀποπειρώμεθα. Τὰ ἔτη καὶ τὰς ἡμέρας ἀκριβολογοῦμεν. Τὰ πάντα «καινὰ, τέλεια», φροντίζομεν νὰ κάμνωμεν καὶ μόνον τὸν ἄνθρωπον παραμελοῦμεν: «ὡσπερ γὰρ ἦσαν—οἱ ἄνθρωποι—ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

Μάρκος (Κεφ. ιε.' 43—47 και ιστ.' 1—18.)

ΟΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧ. ΚΥΡΙΑΚΗΣ

«Τολμήσας εισήλθε πρὸς Πιλάτον»

Ὁ Χριστὸς ἀφοῦ ἐκρεμάσθη καὶ ἐθανατώθη ὡς ὁ ἔσχατος τῶν κακούργων ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς ἀτιμίας καὶ τῆς οἰκτιρίας, ἔμενε καὶ νεκρὸς ἀκόμη κρεμιάμενος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Τὸ θάρρος εἶχεν ἐγκαταλείψει ὅλους ἐκείνους οἵτινες ὡς μαθηταὶ Του ἀνωσιωμένοι τὸν ἠκολούθουν. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου οἱ ὅποιοι ἐζήτουν τὴν τιμὴν τῆς πρωτοκαθεδρίας τῶν θρόνων, οὐδαμοῦ ἀναβαλόνται· ὁ Βαρθαλὸς Πέτρος, ὅστις εἶχεν ὑποσχεθῆ ἄλλοτε πρὸς τὸν Θεὸν διδάσκαλόν Του ὅτι, καὶ αὐτὴν τὴν ψυχὴν του θὰ ἐθυσίαζε δι' Αὐτόν, ἀχάθη μέσα εἰς τὸν ζῶπον τῆς δειλίας του, εἰς τὸν ὅποιον τὸν ἔρριψε, μίαν ἀνακαλυπτικὴν ἐρώτησιν μιᾶς παιδείας, κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην νύκτα τῆς δίκης τοῦ Ἰησοῦ, μέσα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως· ὁ ἠγαπημένος μαθητῆς καὶ υἱὸς τῆς βροντῆς, ὁ Θεὸς Ἰωάννης, εἶχε παραλάβει τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου εἰς τὰ ἴδια διὰ τὴν περαιτέρω αὐτῆς συντήρησιν καὶ προστασίαν, πλὴν ὅμως καὶ αὐτὸς μαζί· μὲ τὸς ἄλλους μαθητὰς εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ.—Οἱ πάντες τὸν εἶχον ἐγκαταλείψει.—Οὐδεὶς εἶχε τὴν τόλμην νὰ παρυσιασθῆ ὡς ὑπερασπιστῆς, ἔστω καὶ τοῦ νεκροῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ, καθ' ὃν χρόνον εἶχον Αὐτὸν ἐσταυρώσει οἱ ὄμοφυλοὶ Του καὶ τὸν εἶχον ἐγκαταλείψει· καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ οἰκτιροὶ Του. Μία τόλμη λοιπὸν τοιαύτη ἔπρεπε νὰ εὑρεθῆ εἰς ἕνα πρόσωπον τὸ ὅποιον θὰ ἐφαίνετο ἔστω ἔκλον πρὸς ἄλλην αὐτὴν τὴν τραγικὴν περιπέτειαν τοῦ σκληροῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς παρουσιάσθη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ. Τοῦτον εἶχεν ὁ Σωτὴρ ἀναγεννήσει πνευματικῶς καὶ ἔκτοτε ὑπῆρχεν αὐτὸς μυστικῶς τοῦ Κυρίου μαθητῆς.

Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάσῃ καιρὸν ἀρχίζει νὰ σκέπτηται ὁ Ἰωσήφ πῶς θὰ ἐλάβανε πλέον ἀπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν ἐξουσίαν τὸν Ἰησοῦν· ὁ ὄθος δὲν εἶχε οὔτε καὶ αὐτὸν ἀκόμη ἀφῆσει τελειῶς ἀνεπηρέεστον.

Ἡ ἀγάπη ὅμως μὴ ἢ εἰλικρινῆς τοιαύτη, ἢ ὅποια γνωρίζει νὰ υπερηφᾶ καὶ νὰ ἀδιαφορῆ ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς πλέον τρομεροτέρους κινδύνους, ὀπλιζέει τὴν καρδίαν τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ, καὶ ὅπως θαυμασίως ὁ Θεὸς Εὐαγγελιστῆς περιγράφει—τολμήσας οὗτος εἰσήλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ ἀγάπη του πρὸς τὸν Σωτῆρα καὶ μέγαν τῆς ἀνθρωπότητος μάρτυρα καὶ διδάσκαλον, δὲν ἦτο δυνατόν ἐπὶ πολὺ ἀκόμη νὰ κρύπτεται μέσα εἰς τὰ ἀφανῆ δάθη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας του. Ἡ ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου μας ἀναπηδήσασα μεγάλη ἀρετὴ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς αὐτοθυσίας, κατέκτησε τὸ πρῶτον, τὴν καρδίαν τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ, ὅστις τολμήσας μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του προσάφη,

κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμιόντες καὶ ἐγκαμιζόντες»,—οὕτως, δυστυχῶς, ἔχουσι καὶ σήμερον οἱ ἄνθρωποι. Φροντίζουσι μόνον διὰ τὸν ἐξωτερικὸν ἐξωραϊσμόν καὶ τὸν ἐξευγενισμόν τῶν ἀλόγων καὶ ἀφύχων ὄντων καὶ οὐδὲν πλέον.

ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Αὐρωτοῦ.

Ἀλλὰ καὶ τί μετὰ ταῦτα δὲν διενήργησεν ἡ ἀρετὴ αὐτῆ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς αὐτοθυσίας; Αὐτὴ ἐκδήλωθετα ὡς τόλμη ᾗδήγησε τοὺς πρῶτους κήρυκας τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας ἐνώπιον τῶν Καισάρων τῆς Ρώμης, πρὸς τοὺς ὁποίους μετὰ μεγίστης παρρησίας ἐκήρυξαν τὸν Ἰησοῦν Θεόν.

Ἡ ἀρετὴ αὐτῆ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς αὐτοθυσίας ἀναπηδήσασα νικήτρια μέσα ἀπὸ τὴν τέφραν, τοὺς καπνοὺς, καὶ τοὺς ποταμοὺς τῶν μαρτυρικῶν ἀιμάτων τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, κατέβαλε τοὺς ἐχθροὺς αὐτῆς, νικήσασα τοὺς Χριστιανομάχους τῶν αἰώνων.

Ἡ ἀρετὴ αὐτῆ ἐνισχύσασα τοὺς πατέρας τῆς ὀρθοδοξίας ἀνέδειξε τοὺτους νικήτας κατὰ τῆς κακοδοξίας τῶν αἰρεσιάρχων τῆς ἐκκλησίας μας, ἐν οἷς καὶ τοῦ Ἀρείου, πατρωνος τῶν σημερινῶν χιλιαστῶν, οἵτινες προσπαθοῦσι καὶ σήμερον ἀκόμη μὲ κάθε μέσον νὰ ἀποπλανήσωσι τοὺς πιστοὺς, ἀρνούμενοι τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἰσότητα Αὐτοῦ πρὸς τὸν Πατέρα.

Αὐτὴ ἡ ἀρετὴ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς αὐτοθυσίας ἀνέδειξε ἐν τῇ ἀνθρωπότητι τοὺς μάρτυρας τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, οἵτινες πολλαχῶς οὐφείλαν αὐτὴν.

Αὐτὴ παρέχει πάντοτε ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου τοῦ πλούτου, τῆς ἡδονῆς, καὶ τοῦ ὕλισμοῦ, τοὺς μεγάλους ἀνδρας τῆς φιλοπονησίας καὶ τῆς ἠθικῆς ἀναγεννήσεως.

Πόσον ὅμως ὁ ἐκφυλισμὸς καὶ ἡ ἠθικὴ ἀδιαφορία κατέκλυσαν τὰς τάξεις τῆς ὀρθοδοξίας παρὰ τῆς ὁποίας καὶ μόνον ἄξιε ὁ κόσμος τὴν ἀναγέννησιν του, καὶ κατέστησαν αὐτὰς ὀπισθόροτο ἀγρότους εἰς παραγωγὴν τοιοῦτων ἀρετῶν, τοῦτο εἰς πάντα καθίσταται προδήλως φανερόν. ἐκ τῆς ὁσημέραι κλύουσης ἠθικῆς παραλυσίας, λόγῳ τῶν ποικίλων συνθηκῶν καὶ περιστάσεων τῆς σημερινῆς ζωῆς. Μὴ λησμονώμεν ὅμως ὅτι μέσα εἰς ἄλλην αὐτὴν τὴν κατάσταση τῆς ζωῆς, μίαν ὑποχρέωσιν ἔχομεν, νὰ ζητῶμεν ὅπως ἐξασκήσωμεν τὴν ἀρετὴν τῆς Χριστιανικῆς αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως—Αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι τὸ μόνον ἀγαθὸν τὸ ὅποιον ὀφείλομεν νὰ ζητῶμεν ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ τὴν ἐνίσχυσίν μας δηλαδὴ εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀρετῆς ταύτης· καθόσον μόνον δι' αὐτῆς τῆς ἀρετῆς καθιστάμεθα ὄχι μόνον ἄξιοι τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τέκνα ἀλλὰ καὶ εἰλικρινεῖς ὀπαδοὶ τοῦ Ναζωραίου ἱκανοὶ μέσα εἰς τὸν κόσμον τῆς ἀμφιβολίας τῆς ἀπιστίας, καὶ τῶν διαφόρων αἰρέσεων, νὰ ὁμολογῶμεν καὶ ἐν ἔργοις, καὶ ἐν λόγοις, μετὰ θάρρους καὶ παρρησίας τὴν πρὸς τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν ἀπεριόριστον λατρείαν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὸν λόγον Του. Δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν πῶς μέσα εἰς τὴν τρομερὰν ταύτην καταγλιδα τοῦ ἠθικοῦ κλισιοῦ, τῶν ποικίλων μεριμνῶν καὶ θλίψεων τοῦ κόσμου, ἀναδεικνύονται καὶ οἱ Χριστιανικοὶ χαρακτῆρες. Ἡ προστριβὴ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον, δίδει εἰς τοὺς ἀδάμαντας τὴν ἀπαστρέπτουσαν λαμπρότητα καὶ ἀγλήν. Ἡ δὲ ὀρηκτικὴ ταχύτης τῶν χειμάρρων εἶναι ἐκείνη ἣτις ὑποσκάπτει τοὺς ὄραχους καὶ ἀνακαλύπτει τὸν Χρυσόν.